

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Інна ТХОРЕВА, викладач

*Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імена академіка Степана Дем'янчука
Рівне, Україна*

Анотація. Впровадження олімпійської освіти в навчальний процес студентів ЗВО є одним із найбільш ефективних механізмів підготовки фахівців, спроможних поширювати ідеологію олімпізму у своїй професійній діяльності. З метою об'єктивного визначення ролі та місця олімпійської освіти в системі підготовки майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту та вивчення ставлення майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту до навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» нами проведено анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт», 014.11 «Середня освіта. Фізична культура». За результатами дослідження студенти самостійно виділили важливість цієї дисципліни для професійної діяльності та відзначили професійно-педагогічні якості, що формуються під впливом олімпійської освіти.

Ключові слова: олімпійська освіта, здобувачі вищої освіти, професійна діяльність, майбутні фахівці з фізичної культури та спорту.

Вступ. Олімпійська освіта є одним із дієвих та ефективних засобів пропаганди олімпійських ідеалів, поширення знань про олімпійський рух, його цінності, багату історію, кращих представників світової та української спортивної плеяди й усебічно впливає на розвиток особистості. Інтеграція України в Європейське та Світове Співтовариство передбачає всебічний розвиток особистості, її духовної та фізичної культури й самовдосконалення. Це визначає основні напрями модернізації сучасного виховного процесу [2, 3].

В Україні розвиток і поширення знань про олімпійську освіту здійснюються у двох самостійних напрямках – загально- та спеціально-освітньому (підготовка тренерів, педагогів). Ці напрями дали змогу розширити погляд на виховне й освітнє значення олімпійської освіти її інтеграцію в навчальний процес шкіл та ЗВО.

Сьогодні в Україні гостро відчувається необхідність організації системи поширення знань про олімпізм, олімпійський рух, олімпійські ігри давнини й сучасності, тобто знань про олімпійську освіту [1, 4]. Тому сьогодні доцільна науково-практична діяльність у галузі олімпійської освіти, упровадження олімпійської освіти в дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладах, у вищій школі всіх рівнів. Це дало б змогу виховувати в молоді ставлення до людини як до найвищої цінності, поглибити в неї знання про олімпійські ідеї, про важливість розвитку духовно та фізично розвинутої особистості [3].

У сучасному світі на міжнародному рівні популярна дискусія суспільства на шляху до гуманізації освіти й виховання. І тому сучасне суспільство вирішує одне з ключових питань формування здорового генофонду, адже олімпійська освіта має великий гуманістичний потенціал, у зв'язку з чим виникає необхідність пошуку ефективних засобів впливу на особистість молодшої людини.

Олімпійська освіта не лише сприяє гуманізації студентської молоді, підвищенню професійно-педагогічної культури студентів, формуванню компетентності у вибраній професії, готує студентів до практичної діяльності, а й безпосередньо впливає як на саму особистість, так і на суспільство загалом.

Підтвердженням цього є численні наукові дослідження фахівців, що стосуються вивчення різних аспектів олімпійської освіти в Україні як позитивного фактора навчання й виховання, а також підготовки майбутніх тренерів та вчителів фізичної культури [5, 6].

Дослідження вчених свідчать, що впровадження олімпійської освіти в навчальний процес студентів ЗВО є одним із найбільш ефективних механізмів підготовки фахівців, спроможних поширювати ідеологію олімпізму у своїй професійній діяльності.

Однак проблемі становлення олімпійської освіти як окремого просвітницького напрямку в освітньому просторі належної уваги не приділяли. І тому сьогодні залишаються актуальними питання пошуку способів удосконалення інтеграції олімпійської освіти в систему підготовки фахівців із фізичної культури та спорту.

Мета та завдання дослідження: проаналізувати й визначити роль та місце знань з олімпійської освіти у майбутніх фахівців із фізичної культури та спорту.

Матеріал і методи дослідження. Задля вивчення ставлення майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту до навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» нами опитано 160 студентів денної та заочної форм навчання факультету здоров'я, фізичної культури і спорту Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука». Анкетування проводили серед студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт», 014.11 «Середня освіта. Фізична культура».

Із метою об'єктивного визначення ролі та місця олімпійської освіти в системі підготовки майбутніх фахівців із фізичної культури та спорту вирішено провести анкетування студентів. Для цього нами розроблено анкету, яка складалася з запитань, що стосувалися: мотивації відвідування занять; уміння визначити цінності, ідеали та якості, які формуються під дією олімпійської освіти; визначити, на що спрямовані знання з олімпійської освіти.

Результати дослідження та їх обговорення. Під час визначення мотивації у відвідуванні та вивченні навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» нами отримано наступні результати: 55% респондентів стверджують, що знання з цього предмета знадобляться їм у професійній діяльності (тренер, учитель фізичної культури), 13,1% вивчають цей предмет для всебічного

розвитку особистості, 12,5% – відвідують і вивчають його для засвоєння загальнолюдських цінностей та ідеалів олімпійського руху, 9,3% відвідують заняття з олімпійської освіти для того, щоб скласти іспит, 3,2% студентів вважають, що якби можна було, то вони б цей предмет не відвідували, оскільки міркують, що ці знання не потрібні, 6,9% відповіли, що цей предмет і викладач їм просто подобається.

На запитання: «На ваш погляд, розвитку яких життєво важливих цінностей та якостей сприяють знання з олімпійської освіти?» – отримано такі відповіді: 33,7% – вважають, що такою цінністю й життєво важливою якістю є «справедливість», 28,8% відзначили «чесність», 15% респондентів виділили «толерантність», 8,8% опитаних – «совість», 7,5% – «лояльність», та «інші якості» – 6,2 %.

На запитання: «На ваш погляд, розвитку яких педагогічних якостей і властивостей педагогічної особистості сприяють знання з олімпійської освіти?» – отримано такі відповіді: 27% – такими якостями та властивостями особистості є «повага до суперника», 17,5% виділили «взаєморозуміння», 16,2% – «наполегливість і завзятість у досягненні мети», 13,1% – «чесність, доброту, порядність і правдивість», 11,2% надали перевагу «сміливості, рішучості», 10% відзначили «відчуття гармонії», «відчуття власної гідності» відзначили 3,1% респондентів, «почуття краси й дружелюбність» виділили 1,9% опитаних.

На запитання: «На ваш погляд, розвитку яких ідейно-моральних якостей майбутнього педагога сприяють знання з цієї дисципліни?» – отримано такі відповіді: 32,5% студентів відзначили «патріотизм», 23,1% – «порядність», 11,9% відзначили «впевненість», 10,6% – «принциповість», 16,2% – «колективізм», 5,7% – «інтелігентність».

На запитання «Олімпійська освіта як частина педагогічних основ у питаннях фізичного виховання, фізичної підготовки, гармонійного розвитку особистості та виховання в людини культури здоров'я повинна бути спрямована на?» – отримано наступні результати: 38,1% респондентів відзначили, що олімпійська освіта повинна бути спрямована на відволікання молоді від шкідливих звичок і виховання в них основ рухової культури, 33,8% студентів – прихильники формування в людини свідомого дотримання здорового способу життя, 23,1% відзначили, що олімпійська освіта як частина педагогічних основ, повинна бути спрямована на продовження фізичного й творчого довголіття в житті сучасної людини, 5% респондентів обрали варіант підвищення виробництва праці.

Висновки. За результатами дослідження студенти самостійно виділили важливість цієї дисципліни для професійної діяльності, відзначили професійно-педагогічні якості, що формуються під впливом олімпійської освіти.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку полягають у виявленні особливостей щодо вивчення навчальної дисципліни «Олімпійська освіта» майбутніми фахівцями з фізичної культури та спорту.

Список використаної літератури.

1. Боднар А.О., Солопчук Д.М. Історія міжнародного олімпійського і спортивного руху: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута»», 2017. 200 с.
2. Булатова М.М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження *Олімпійський спорт і спорт для всіх* : тези доп. IX Міжнар. наук, конгресу. Київ, 2005. С. 7.
3. Булатова М.М. Олімпійська освіта: метод, рек. М. М. Булатова. Київ: Олімп. літ., 2002. 37 с.
4. Дудкін В.Ю. Олімпійська освіта в процесі підготовки фахівців сфери «Фізичне виховання і спорт» у спеціалізованих вищих навчальних закладах України. Молода спортивна наука України: у 5 т. Львів, 2009. Т. 4. С. 57–61.
5. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посібник В. М. Єрмолова. Київ. 2011. 335 с.
6. Солопчук М.С., Боднар А.О. Олімпійська освіта. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

IDENTIFYING THE MOST IMPORTANT NEEDS OF UKRAINIAN ATHLETES OF OLYMPIC SPORTS IN WARTIME CONDITIONS

Olga KUVALDINA PhD, associate prof

*Admiral Makarov National University of Shipbuilding,
Mykolaiv, Ukraine
Department of Sport, Recreation and Tourism, Klaipeda University,
Klaipeda, Lithuania*

Abstract. The most important needs of Ukrainian athletes in Olympic sports in wartime conditions have been identified with the involvement of specialists in the field of physical culture and sports, in accordance with which international organizations will be able to provide the necessary support.

Keywords: needs of Ukrainian athletes, wartime, supporting Ukrainian athletes of Olympic sports.

Introduction. Following the tragic events surrounding the war in Ukraine, which started on 24 February 2022, Russian troops have been destroying many Olympic sports infrastructures and athletes and Olympic sports professionals are suffering serious consequences, and sports talents are being lost.

Therefore, this study aimed to identify the most important needs of Ukraine's Olympic sports in wartime conditions. It sought to formulate priority areas crucial for support during and after the war period, aimed at safeguarding the career prospects of Ukrainian athletes.

The study further aimed to identify well-informed priorities for developing Ukraine's Olympic sports. These priorities, once discerned, can be advocated for promotion and prioritisation in present and future agendas, thereby shaping the